

Paul-ŋum Tugliat Tuyuutaiñ Corinth-aġmiunun

¹ Uvaŋa Paul, aasriiñ uqqiraqtigigaŋa Jesus Christ-ŋum pisulhagun Agaayyutim. Aglaktuŋa ilipsitñun ukpiqtuanuruuanun Corinth-mi suli ukpiqtuanuruapayaanun iñuuniaqtuanun nunaŋani Achaia-m. Uvvaasriiñ Timothy aniqatvut uvamniittuq. ² Uvvatuq Agaayyutim Aapagikkapta suli Jesus Christ Atannapta iħuaqqutisrimaallaŋniaglisi suli tutqiksillusri.

Paul-ŋum Quyagaa Agaayyun

³ Quyanaktuq Agaayyun Aapagikkaŋa atannapta Jesus Christ-ŋum. Ilaa aapauruq ilunħuksriruaq uvaptiknik suli Agaayyutaupluni araaqtuiħiħiŋaŋuruuq uvaptiknik. ⁴ Araaqtuqtigigikput iluqaitñi iħuilliuġutigikkaptikni, uvagutsuli araaqtuiyu-miñaqsipluta tamatkuniŋa iħuilliuġutiqaqtuanik taavrumiŋa araaqtuutmik akuqtuagikkaptiknik Agaayyutmiñ. ⁵ Iħumun nagliksaallapiaqtugut savautri'apta Christ-mik. Taatnatuntuuq arauttutiqaqtugut atqunapiaq Christ-kun. ⁶ Iħuilliuġaluŋŋapta tusraayugaagiksuaq pisigiplugu, Agaayyutim araksimaagaaŋaŋi uvaptigun annautisukhusri killiqiħipsitñiñ. Arakkau'apta arautiqagñiaqmiusripsuuq akuqtuġupsiuŋ anuqsrulikun atunim iħuilliuġutiħiq uvagut iħlutukkaptiknik. ⁷ Niġiugaġikkaqput ilipsigun payaŋaitchuq. Iħisimagikput nagliksaagñiġupsi

uvaptiktun Agaayyutim arauttutiqaqtinniagaa sri
uvaptiktun.

8 Aniqatiumaan, nalutqungitchiptigiñ
ihuilliuqtitauhaptigun nunañani Asia-m.
Ihuilliuqtitauvagitluta qaaniqluguglutuñiksraqput
nalupqigiliutipluguunniñ iñuutilaaksraqput.

9 Iitchuğigaluağikput tikiummiñasugalugu
tuquviksraqput, aglaan taamna atu-
umaruq tunñatqungitluta uvaptiknun aglaan
Agaayyutmun añipkaitlaruamun tuqunaruani.

10 Tuquruksraguğaluaqapta ilaan annau-
timagaatigut, aasriñ annautriñiapiactug
uvaptiknik; aa, nalupqisruutigingitchikput
ilaanun annautisrimaahiksraqput. 11 Ilipsi
ikayuqtuksraurusri iniqsruutiluta. Tarrali
iñugiaktuat iñuich quyyatiksraqagisirut
Agaayyutim aatchuutaagun qaisauruakun
uvaptiknun kiuplugich iniqsruhat iñugiaktuat
iñuich.

Paul-ñum Simmiğñigaa Sivunniugutini

12 Quviasruutigigikput una suli
qauğrimmaagiutillautapta uqautigaatigut
uuma ilumutuutilaanjanik, savaagigivut
nanipayaaq suli pakma ilipsitñi ipqihkun
suli ilumutuulikun Agaayyutmiqnisauruakun.
Tunñangitchugut puqiutaatnun iñuich aglaan
tunñarugut Agaayyutim iħuaqqutripluni
ikayuutaanun. 13 Tarra tuyuutivut agliqiağikkasri
kañiqsiñaitchuanğitchut; kinnisunğitchipsigiñ
uqagikkaptigun. Niğiugağigiga kañiqsitlasriħiksraqsi

ilaatnigun, ¹⁴ takku kan̄iqsitlasriḷauragaḷuaqmigiksi-samma pakma. Ilaatnimi nangautiqatlaniaḡiptigut suli nangaḡisipmigiptigiñ uvluani Atannapta Jesus.

¹⁵ Nalupqisruutiqanḡitchuḡa taavrumiḡa. Taatnamik tikiqattaaḡaḡukkipsi, piqaquplusri ikayuusriamik tapillugik quviasruutmiglu.

¹⁶ Tikiqattaaḡukkipsi apqusraaḡuma sivutmunlu nunaḡanun Macedonia-m utitmunlu nunaḡaniñ Macedonia-m, ilipsitñun itqanaiyautitqupluḡa iglauliksravnun Judea-mun. ¹⁷ Taatna piyumakama,

isrummitqigaḡtaun̄uniq̄pik? Isrumavaluktusriunniñ sivunniḡaḡasrugaluḡa iñuḡisun nunam, aḡḡaḡaḡluḡa tarani suli naagaaḡtuaḡsiluḡa.

¹⁸ Agaayyun tuniqsimaruḡ uḡaḡikkaḡmigun. Taatnatuntuuḡ uḡautivut ilipsitñun nalupqinaitḡaḡut. Agaayyutim ilisimagai isrummitqit̄laisilaaputlu uḡautigikkavutlu.

¹⁹ Atakkii Silas-lu Timothy-lu uvaḡalu quliaḡtuaḡutigigikput Iḡñiḡa Agaayyutim, Jesus Christ, ilipsitñun. Ilaa inḡitchut iñuktun piñḡiḡaḡtuatun aḡiqqaḡhuni, aglaan ilaan pisuugaa uḡautigikkani savaaniḡnipluḡu.

Agaayyutim aḡiḡutimagaatigut pisigipluḡu Christ-ḡum savaḡa uvaptiknun. ²⁰ Iluḡaitñikkii akiḡsruutai Agaayyutim atuumapkaḡniḡai Christ-kun. Taatnaḡhuta nipliutigisruugikput Amen sumipayaaḡ iñuum kamaksruḡmaun̄ Agaayyutim savaaḡikkaḡa Christ-kun. ²¹ Agaayyutim nappaḡtaupkaḡigaatigut ilipsiḷu Christ-kun, suli uḡsruḡtiḡhuta savaktautqupluta,

²² nalunaitḡutaliḡhuta pigiliutipiaḡhuta in̄miñun

aasriiñ iliplugu Irrutchiñi uummatiptiknun nalupqisruutigingiqługu ilaanun pigitilaaptiknik.

²³ Aggiğukkaluanñağmaunniñ Corinth-mun aggiñgitchuņa. Agaayyun ilisimaruq ilumutuulhanik uqağikkagma ilipsitñun. Utingitchuņa

Corinth-mun atniummatiaqungitłusri. ²⁴ Atanniqsungitchipsigiñ ukpiqsriłipsigun, aglaan savaqatigisrukkipsi quviasruutiqaquplusri, atakkii ilisimarugut nalupqisruutiqağisilaapsitñik ukpiqsriłapsigun.

2

¹ Sivunniqsuņa utlatqigungitłusri aliatchaktitchaktuagusri. ² Aliatchaktisrimaniğupsi

kia quviasraağniaqpaņa avataagun ilipsi isrumatuyaaktitapsi. ³ Aglaktuņa pisigiplugu taamna, utlakkupsi aliatchaktitqungitłuņa ilipsitñun quviasraaqtiksramnun. Nalupqisruutigingitchiga quviasruutipkun quviatchaktinniaqtılaaqsi.

⁴ Aglakama ilipsitñun ihuilliułlapiagataqtuņa isrumatuyaakłuņa uummatimni qianñağma. Aliatchağungitchipsi aglaan ilisimatquğipsi atqunapiaq piqpaksriłiğa ilipsitñik.

Natqigutriłiq Killiqirimun

⁵ Aglaan nallipsi ihuilliuqtitchiruam isrumaaluktingitchaņa, aglaan isrumaaluktitkaasri. Ihuilliuqtitchummataitchipsi itnaqama. ⁶ Taamna iñuk tatapsausriaqaaniktuq. Apainuruq anigutiplusri taamna inillakapsiuq. ⁷ Pakma

natqigutiraksrağigiksi araaqtuğługu taamna iñuk. Taatnağupsiuq annautiniagiksi pilguilliułlapiagłmiñiñ aasriiñ qapingitchumuğli.

8 Taatnaqluṅa inigipsi tuniqsimasriḷaaquplugu piqpaksriḷiqsi ilaanik. ⁹ Taavrumuuna aglaktuṅa ilipsitñun, atakkii uuktuagukhusri ilitchuḡisrukluṅa tupiksrisuupmagaapsi supayaakun. ¹⁰ Natqigutrigupsi taavrumiṅa iñunmik, natqigutipmigigaptuṅ. Aasriiñ qanutchikun natqigutrirusrauniḡuma ilaanun, pakma natqigutigiga pisigiplusri sivuḡaani Christ-ṅum. ¹¹ Natqigutiguptigu taamna iñuk tuungaq akimaniangitchuṅ sukununniiñ uvaptikniñ. Takku nalungitmigivut ilaan qanuṅ suraḡautai.

Paul Tutqiksiñgitchuṅ Troas-mi

¹² Tikitñama Troas-mun quliaqtuaḡityaḡlugu tusraayugaagiksuaṅ Christ-kun, Atanḡum piviksriññiḡaṅa quliaqtuaqupluṅa. ¹³ Aglaan tutqiksiñgitchuṅa irrutchipkun, atakkii paḡingitlugu aniqatiga Titus tarani, tarraasrii aullatqikluṅa tarakṅa Macedonia-mun.

Christ Akimmatauruṅ

¹⁴ Aglaan quyyan illi Agaayyutmun ataramik akimatriruamun uvaptiknik Christ-kun. Siamitkaatigut tipraḡiksautun napmunliqaa quliaqtuaqupluta tusraayugaallautamik. ¹⁵ Atakkii ittugut Agaayyutmun tipraḡiksuatun Christ-kun akunḡatni tamatkua anniqsuumaat-tuat suli tammaummirut. ¹⁶ Tamatkunuṅa tammaummiruanun tipiqaqtugut tuquḡimik, aglaan tamatkunuṅa anniqsuumaatqutanun tipiqaqtugut iñuuhigimik. Kiñasriiñ nalliummativa taavrumuṅa savaamun? ¹⁷ Kisimiṅ tamatkua uvaptiktun ittut quliaqtuaqtuat piṅṅuaḡutaitchuakun ilumutuuruamik Christ-kun

sivugaani Agaayyutim. Uvagut ingitchugut inuugiaktuatitun quliaqtuaqtuatitun Agaayyutim uqałhanik piññañniutiginiakhiñağlugu.

3

Savaktai Nutaam Sivunniugutim

¹ Uqaviksaaqsilgitpisa? Naagaqaa inuqsraqpisa atlatitun inuuktitun tuyuutinik akuqtuyunaqsiluta ilipsitñun naaga ilipsitñiñ? ² Ilipsi tuyuutaurusri aglausimaruatun uummatiptiknun inupayaanun ilitchugitquplugu agliqitquplugulu. ³ Aasrii atlanjuqtauruatigun inuutchipisigun ilisimanaqtitkiksi tuyuutauliqsi Christ-miñ aglaagikkaqput. Taapkua tuyuutit aglaanungitchut aglautmik aglaan Irrusriagun inuuruam Agaayyutim, aglaanungitłuni aglagviksramun piliamun uyagañmiñ aglaan uummatipsitñun.

⁴ Nalupqisruutigingillapiagivut tamatkua tumigiplugu Christ sivugaani Agaayyutim. ⁵ Itnautigingitchikput savatlanilugu tamanna savaaq uvaptiknik, aglaan piqaqtirrutaagun Agaayyutim. ⁶ Ilaan piqaqtitkaatigut savautritqupluta nutaakun sivunniutmigun. Taamna nutauruaq sivunniugun ingitchuq utuqqauruatun sivunniugutitun aglausimaruatun uyagañmun sulit tuqupkairaqtuatun kisupayaanik tupiksriñgitchuanik. Agaayyutim nutauruaq sivunniugutaa qaitchiraqtuq inuukigmik Ipqitchuakun Irrutchikun. ⁷⁻⁸ Utuqqauruaq maligutaksraq titiqtuqsimaruaq aglaatigun uyagañmun, aasrii Agaayyutim qaumanga sagviqsuq qaitñamiuñ Moses-mun. Kigiñaña

Moses-ᵈum qaummaḡikpagitluni Israel-aagmiut qinilguitchaat, aglaan taamna qaumaniq aquvatigun piiqsuq. Maligutaksraq tuqup-kaisuuruq qaummaḡillapiaqman qanutunkiaq qaummaḡitlukkisiva maatna savautriḡiq Ipqitchuakun Irrutchikun? ⁹ Uvvaasiin utuqqaqtaq sivunniugun tikiutriruaq tuqqutaksraqutmik iḡunᵈun kamanautiqagḡniqpan, qanutunkiaq kamanautiqatlukkisiva nutaaq sivunniugun tikiutriruaq nalaunḡasripkaiḡimik iḡunᵈun? ¹⁰ Aasriisuli nutauruaq sivunniugun kamanatlullapiaqtuq utuqqauruamiḡ sivunniugutmiḡ. Taatnamik utuqqauruaq sivunniugun kamanautiqangḡḡiḡsuq. ¹¹ Taimḡa utuqqauruaq sivunniugun tikitchaluaqtuaq qaumaniqpaurakun piiqsuq, aglaan nutauruaq sivunniugun itchagataqtuaq kamanautiqatlullapiaqtuq.

¹² Taatnamik pigikaptigu taatnasriq niḡiugaq iqsisaillapiaqtugut quliaqtualiksrapḡigun. ¹³ Moses-tun inḡitchugut. Taalutchiḡḡiḡaa kigiḡani uqautri'ami Israel-aagmiunun takku tautuqungitlugu qaumangum piiḡḡiaḡhanunaglaan. ¹⁴ Aglaan kaniqsitḡaisimarut isrummatmiktigun siqquqsipkaḡlugich. Uvluvanḡnunaglaan irinich taalutaqaqtutsuli agliqipmata makpiḡaanḡiḡ utuqqaich sivunniugutauruat, takku kisimi Christ-ᵈum taalutaq piitḡagaa. ¹⁵ Uvluvanḡnunaglaan agliqipmata maligutaksramik Moses-ᵈum aglaanḡanik isrumanḡich taalutaqaqtutsuli. ¹⁶ Aglaan iḡuk mumikami Ataniḡmun kaniqsisuuruq taalutaiqsitmatun. ¹⁷ Taimḡa Atanguruaq pakma Irrusriuruq, aasrii naniitman taamma Irrusriḡa

Atangum ittuq patchisairvik. ¹⁸ Tarraasrii uvagut taalutaiqsittuani qiñigikput kamanautaa Atangum. Atlanñuquqsaiñaqtugut ilitlasripluta ilaatun, suli Atangum Irrusrian ilisaiñaqtitkaatigut ilaatun akiłuktitlasriplugu kamanautaa Atangum.

4

Akisuruat Suurat Utkusriłiani Qikumiiñ

¹ Agaayyutim qaitchigaatigut savautriłigmik quliaqtuaqupluta naglikkutaagun. Taatnamik nikatchaktangitchugut. ² Tununñanikkivut iriraqtuutitlu kanñunaqtuatlu. Pisaasrugmigautaitchugut. Anjalangitchikput uqalħa Agaayyutim kin-nitñiñiağutigilugu. Taatna pitłaitchugut. Ilisauttutigigikput ilumutuuruuq kanjicsiñaqsiplugu, sivuğaani Agaayyutim pipmatun. Isrummatmikni ilisimagaat ilumutuutilaaqput. ³ Tusraayugaagiksuaq uqagikkaqput iriqsimakpan, iriqsimalħiñaqtuq tamatkunuña tammaummiruanun. ⁴ Tuunğaum anjalatchiruum marrumiña nunamik qiñitlaiqsitkai ukpiqsriñgitchuat kanjicsipkatłaiqlugillu tusraayugaagiksuumik, aasriiñ ayaupkaqtitauruatun ittut. Ilaan tautuquñitkai kamanautaanik Christ-ñum atrigikkaña Agaayyutim. ⁵ Quliaqtuağitłaitchikput uvaptiknik, aglaan quliaqtuağigikput Jesus Christ Atanguniplugu, aasrii savaktigigiptigut Jesus pisigiplugu. ⁶ Agaayyun nipliqsimaruq, “Qauma qauli taaqtuamiñ.” Aasrii qaggutigai uummativut qaitchikamisigut qaumamik ilitchuğitqupluta kamanautaanik Agaayyutim qiñiqapta kigiñañanik Christ-ñum.

⁷ Aglaan Agaayyun qaitchiruoq tusraayugaallau-
 tamik Christ-kun uvaptiknun iñuñhiñauruanun,
 atriplugu iñuich tuvvaqsiraqtut akisuruanik
 suuranik ilulilianun qikumiñ. Iñupayaaq
 qiñiqtaksrağigaa taamna kamañaqtuaq sanji
 uvaptikniittuaq agaayyutmiqnisautilaanani,
 uvaptikniñ pisunaqani. ⁸ Ihuilliuqtitaugaluagupta
 qanusripayaakun akiilipkaqtatlaitchugut,
 qanuğviiqsitaugaluagupta nikaligatlaitchugut,
⁹ nagliksaaqtitaugaluagupta Agaayyutim
 suksraatlaitchaaitigut; atniaqsiugaluagupta
 tuqqutaungitchugut. ¹⁰ Ataramik anayanniuq-
 tuagaluagtugut iñuich tuqqutchukmatigut Jesus-
 tun aasrii tautunnaqsitquplugu iñuñha Jesus-
 num timiptigun. ¹¹ Iñuuniañaptikni ataramik
 anayanniuqtuaqhuta tuqqutauñğmun pisigiplugu
 Jesus, taututlatquplugu inuuruanuñha Jesus-
 num uumuuna tuqurağaqtuakun timiptigun.
¹² Anayanniuqtuaqtugut tuqukiğmiñ pisigiplugu
 quliaqtualiqput piqaquplusri isruitchuamik
 iñuñhiğmik. ¹³ Aglausimaruaq Agaayyutim
 uqañhani, “Uqağaqtugut takku ukpiqsriñlapiaghuta.”
 Taavrumuuna irrusriagun ukpiqsriñhum
 uqağaqtuguttuuq ukpiqsripluta. ¹⁴ Iñitchuğiplugu
 Agaayyun anipkairuaq Ataniğmik Jesus-mik, ilaan
 anipkağisipmigaaitguttuuq Jesus-tun, aggiutiluta
 piqatigilusri sivuğanun Agaayyutim. ¹⁵ Iluqaan
 tamanna iğlutukkağa ikayuutigigisigiksi.
 Iñugiaksilaaghutin iñuich tusraarut ihuaqutaagun
 Agaayyutim aasrii iñugiaktuat iñuich
 quyagillapiagnağaat piqutigiplugu kamanautaa
 Agaayyutim.

Iñuuniatiq Ukpiqsriĭikun

¹⁶ Nalupqigingitlugu tamanna nikaliġangitchugut. Timivut piungitmukkaluaqtuq irrutchiqput nutaqtikkauruq uvluġaġipman. ¹⁷ Tamatkua iħuilliuġutivut pakma sivikisuurami iħiñiaqtut. Itqanaiyaġaatigut akuqtuquplugich Agaayyutim kamaġniqsrat isuksraitlutiñ quvianañi nakuutlullapiaqtuat iħuilliuġutiptikniñ. ¹⁸ Qiñiqtuiñangitchivut sut qiñitlakkavut aglaan sut qiñitlaisavut; atakkii sut qiñiġnaqtuat piigñiaqtut, aasrii qiñiġnaitchuat taimuġa inniaqtut.

5

¹ Iġisimagikput palapkaaqtut irvigikkaqtut marrumani nunami piungiqpan, taamnaami timikput, kiñuniksraqaġniaqtugut Agaayyutmi, iñiqaungitchuamik argañmik, isuksraitchuamik qilañmi. ² Pakma imñiqtauliġuurugut, inuġrugiplugu timinitqiguta pakmakñaqtauruamik atrilugu atnuġaatchiaqmatun. ³ Atnuġaakkaugisirugut timimik nutaamik atnuġailaagumiñaiġuta. ⁴ Iñuunġapta uumani palapkaagmi iñuħiñaupluta, imñiqtauliġuurugut uqumailliuġutiqaqhuta. Tuquyummataitkaluaqhuta aglaan itchumi-iqsugut nutaami timimi pakmakñaqtauruamiñ. Atuummikpan tuquyumiñiaqtuaq timi simmiġisiruq tuquyumiñaitchuamik iñuuhġimik. ⁵ Agaayyutim itqanaiyaġaatigut taivrumuġa. Ilaan nalupqinainanikkaa uvaptiknun taatniinniaħha aatchuqamisigut Irrutchiġmiñik. ⁶ Taatnamik qapinġataitchuurugut. Iġisimagikput iñuuniaħaptikni uumani timimi piisaallaħiqput Ataniġmiñ. ⁷ Atakkii iñuuniaqtugut ukpiqsriĭikun

qiniŋitchaluanŋapta ilaanik. ⁸ Qapinŋataitchugut, aglaan piitchumallapiaqtugut timigikkaptikniñ aasrii anilaqsimaqatigisruliqlugu Ataniq. ⁹ Taatnaqhuta sivunniutigigikput quyalisuklugu, iñuugaluagupta maani timiptikni naagaqaa taiñani piigaluagupta timimiñ. ¹⁰ Iluqata sivuŋaniutiruksaurugut aquppiutaqpananun Christ-ŋum atanguruam. Atausriuttaagutin iñuich akuqtuigisirut nakuuruamik naagaqaa pigiitchuamik maligullugu savaagikkaqtin iñuunŋaŋminŋ timigikkaŋmiktigun nunami.

Savautriraut Ilauraagiliutigipkakkauŋkun

¹¹ Uvva ilitchuŋimagikput tatamnaqtilaana Atangum. Taatnaqhuta pitchuksaagivut iñuich akuqtuitquplugich ilumutuuruamik. Agaayyutim ilisimagaa qanusriutilaapiaqput. Taatnatuntuuq niŋiugaŋigiga ilitchuqsrianiliqsi taavrumina qauŋrimmaagiutillautapsigun. ¹² Piñiangitchugut akuqtuyunaqsitqigukhuta ilipsitñun. Aglaan kiggutiksraqaŋgipsi tamatkununa kamagitqusraaŋhiñaqtuanun qiniŋnaqtuakun, suksraqangitchuanun uummatmiutaŋmiknik. ¹³ Uqautigikpatigut qauŋrimmaagiññiluta piqutigigaa Agaayyutim, aglaan qauŋrimmaaginñigupta piqutigilhiñaŋgipsi. ¹⁴ Piqpaksriŋhan Christ-ŋum aŋalatkaatigut, atakkii ilisimagikput nalupqinaiqŋlugu atausriq tuquruuq piqutigiplugich iluqaisa iñuich. Taatnamik iluqatinŋ tuqupmiraqtut. ¹⁵ Ilaa tuquruq pisigiplugich iñupayaurat, aasriiñ tamatkua iñuuruat inŋmiktiguŋhiñaq iñuutqunŋiqŋlughich aglaan

ilaanun tuqqutriruamun iñupayaanik aasrii anjipkakkaupluni tuquliğmiñ.

¹⁶ Tarra uvakñaniñaglaan isrummatiqanğiqsugut iñuñmik ilaan qaalhiñañagun nunam iñuisun. Qaanjqsuami isrummatigigaluaqmisapput Christ iñuñhiñauniplugu, aglaan pakma isrummatig-ingiğikput taatna.

¹⁷ Taatnamik kiñapayaaq pigiliutipkaqtuaq Christ-mun nutaagügaqtuq. İğgruanjı piıqsut. İñuñnialıqsuq nutaakun.

¹⁸ İluqatinj tamatkua agğiqsut Agaayyutmiñ. Agaayyutim ilauraaliutipkağaatigut inmiñun Jesus Christ-kun, aasriiñ aatchuqhuta savaamik qulı-aqtuağitquplugu ilaan ilauraaliutipkağisiñiplugich iñuich inmiñun.

¹⁹ Uvvaami itnautigigiga, Agaayyutim ilauraaliutipkağai nunam iñui inmiñun Christ-kun, patchisiqutingiğlugich navguutinjisigun. Aasriiñ quliaqtuağitqugaatigut iñuich qıñuiññaksriññiplugich Christ-kun.

²⁰ Taatnaqhuta uqqiraqtaurugut pisigiplugu Christ. Agaayyutim atuğaatigut uqautitqulusri. İnjiğipiagipsi pisigiplugu Christ, itnaqhuni, “İlauraaliutitqigitchi Agaayyutmun.” ²¹ Agaayyutim Christ killuutailaapiaq irrutiginiğaa killuqsaqtautun pisigipluta. Taamna nalaunñasripkakkaurugut Agaayyutmi.

6

¹ Uvagut savaqatigiğlaptikni Agaayyutmi injiğipsi akuqtuqungitlugu Agaayyutim ihuaqputaa suunıllağuglugu.

² Atakkii ilaa nipliqsuq aglausimaruami uqağımi,

“Piviksraq nalautitman tusraagipsi.

Annigsuǵviksraq tikitman ikayuǵipsi.” *Isaiah*
49:8

Uvva pakma Agaayyutim akuqtuiviksram
uvaptiknik nalautittuq. Uvlua annigsuǵviksram
pakma tikitchuq. ³ Kisumununniiñ iñuᵇmun
patchisiquititqungitchugut killukuagñipluta
savaaqaliptikni. Taatnamik inillaiñgitchugut
putukkisautiksraᵇanik iñuum apqutiksraᵇani.
⁴ Aglaan suraǵalipayaaaptigun qñiqittugut
savaktaupluta Agaayyutmun iglutuiᵇikunlu,
ihuilliuǵutikunlu, akiyalgunaitchuatigunlu,
sakiqnaqtuatigunlu, ⁵ ipiǵaqtuqsuᵇikunlu,
isiqtauᵇikunlu, aᵇalaǵluksuᵇikunlu, sakuᵇikunlu,
siñiguiqsaungᵇikunlu, niǵisuᵇnakunlu.
⁶ Qiñiqtitkikput ipqᵇikunlu, iᵇisimaᵇikunlu
Agaayyutmik, anuqsruᵇikunlu, iᵇuaqquᵇriᵇikunlu,
Ipqitchuakun Irrutchikunlu, iᵇumutun
piqpaqsriᵇikunlu, ⁷ uqaqahikunlu iᵇumutuuruamik,
suli saᵇᵇiagun Agaayyutim. Aᵇuyautiqaqtuᵇa
tugluagᵇiplugulu nalaunᵇaruahikun. ⁸ Qiñiqtitkikput
kamagikkauᵇikunlu, kanᵇutchaktitauᵇikunlu,
uqaǵitchiuᵇikunlu pigiitchuakun nakuuru-
akunlu. Saglutuniǵakkaupluta uqaǵaluaᵇᵇapta
iᵇumutuuruamik, ⁹ nalunaqtuatun iᵇipluta
iᵇisimanaǵaluaᵇᵇapta, tuquaqsiruatun
iᵇipluta iñuusruǵaǵaluaᵇᵇapta, anas-
riñᵇuqsasᵇiugaluaᵇᵇapta tuqqutaungitchugut,
¹⁰ isrumaaluktitaugaluaᵇᵇapta quviasruǵaqtugut,
inuqsraliūqtuatun iᵇipluta umialiguqtitchi-
galuaᵇᵇapta iñugiaktuanik, suilliuqtuatun iᵇipluta
piqǵaluaᵇᵇapta supayaamik.

¹¹ Aatai iᵇauraamaaᵇ Corinth-mi, nunummis-
ingitchipsi uqaᵇuᵇriᵇiksrapᵇtiknik ilipsitñun. Uum-

mativut aṇmaḡivut ilipsitñun. ¹² Piḡpaksriḡiḡput ilipsitñik inuqtuummangitchuq. Aglaan piḡpaksriḡisi uvaptiknik inuqtuummasriruq. ¹³ Aglaan pakma aṇmaḡsigik uummatisri uvaptiknun. Uqautigipsi uvaṇa ililḡaḡiruaturun iliplusri.

Agaayyuvikpaṇa Iñuuruam Agaayyutim

¹⁴ Piḡasriḡsuutinasri ukpiḡsriñḡitchuatigun takku nalaunṇaruakiglu killiqikiglu piḡatigiilguitchuk. Qaumaruaqtuūq piḡatigal-guitmiuq taaqtuamik. ¹⁵ Qanuḡutik ataus-rinṇuḡumiñaqpak Christ-lu Belial-lu (itnautauruaq tuunḡamik)? Qanuḡutik ukpiḡsriruaq piḡasriḡsuu-tiyumiñaqpa ukpiḡsriñḡitchuakun? ¹⁶ Agaayyutim agaayyuvikpaṇa piḡasriutiyumiñaitchuq aanguanjitñik. Agaayyuvikpagigaatigutkii iñuuruam Agaayyutim, ilaan niplihaturun, “Irviginiagitka ilinich iñuuniaqatigilugillu.

Agaayyutiginiagaturun, suli ilinich iñuginiagitka.

¹⁷ Taamna pisigilugu, piigitchi akunḡatniñ, avittitchi ilinjitñiñ, nipliqsuq Ataniq.

Ilaksiatinasri qaayugnaqtuaniñ.

Taatnaḡupsi akuqtugisigipsi. *Isaiah 52:11;*

Ezekiel 20:34, 41

¹⁸ Aapagigisigipsitṇa aasriiñ iḡñiḡigisigipsi panig-ilusrilu,

nipliqsuq Ataniq Saṇṇipayaaqaqtuaq.” 2

Samuel 7:14

7

¹ Piḡpagikkamaan, piḡaḡniqapta tamatkuniṇa akiqsruutauruanik ipḡiqsaqta uvaptiknik

qaayugnaqtuapayaamiñ timiptigun irrutchip-tigunlu. Quyalilakput Agaayyun supayaakun atakkii talugigikput.

Paul Quviasruktuq

² Anmautitigut uummatipsigun. Atni-angitchivut iñuich. Killukuaqtitchiñgitchugut iñunuk. Ivayaqtuiñgitmiugut kisumikunniñ iñunmik. ³ Uqautigingitchiga taamna patchisigisugusri. Takku uvvaqammiq uqautimagipsi piqpaginipusri uummatiptikniñ. Piqatigiiksuguk iñuullaptikni unniñ tuquullaptikni. ⁴ Nalupqisruutigingipiagipsi. Pikkutigipiagipsi. Arautiqallapiaqtuna. Iluqaagun ihuilliuqutiptigun quviasrullapiaqtuna.

⁵ Tikiñjanikaptaunniñ Macedonia-mun iñiqtuqsiñgitchugut. Ihuilliuqtitaurugut qanusri-payaakun—nagliksaagtitaluta ukpiqsriñgitchuanun iqsipkaqhutalu qamuuna. ⁶ Aglaan Agaayyutim arakliguuruam tamatkunina nikatchaktitauruanik tutqiksipkagaatigut Titus aggiqman. ⁷ Arakkaurugut aggiqhagun suli arausriaqahagun ilipsitñiñ. Ilaan uqautigaatigut kimmutiqahapsigun tautugukhuna, aliasruutiqaahapsigunlu suli piyummatiqahapsigun uvamnik. Taatnaqhuna quviasrutluktuna pakma sivuanigniñ. ⁸ Aglaktigun tuyuutipkun isrumaalutchaktitkaluagñiqapsi, nunuurautig-ingitchiga. Saiñgisuutiligaluagiga tuyuutma ihuilliuqtitauraallanqimasri. ⁹ Tarraasrii quviasruutigingitchaluagiga alianniulipsigun, aglaan quviasruktuna isrumaalulapsi simmigñiqmasri. Alianniulipsi pisulignigaa

Agaayyutim ilipsitñun. Uvagut atniangitchipsi sukununniñ. ¹⁰ Alianniuqtuni Agaayyutikun isrummitqiksitchiraqtuq iñuum anniq-suliksrajanun. Taamna nunuurautaitchuq. Aglaan alianaja nunam tikiutriraqtuq tuquhigmik. ¹¹ Alianniuqtusri nalautlugu alianniuğutigitqukkaja Agaayyutim. Taavruma piliqpkagağigaasri nalupqigingiqsitlugu killukuangisilaaqsi, uumigiliqsitlugu killuq, iqsigipkaqlugu, inuğrugiliutipkaqlugu ikayuutihksrağa, isrummiqsitlusriunniñ anasriñjuqsatlasriplugu taamna killuliqiruaq. Qanusripayaakun tautuktikiksi patchisaungiqisi tamatkunuuna savaapsigun. ¹² Tarraasriñ tuyuqtuna aglaamnik pisigisrunaqnagu taamna iñuk killukuagtuaq naagaunniñ iñuk atniummiruaq, aglaan sivugaani Agaayyutim ilitchuqnaqugiga qanutun piqpaksriqahiqsi uvaptiknik. ¹³ Taatnaqhuta taavrumuuna arakkiptigut. Aasriñ kisian arausriaqput, aglaanlu quviatchallapiaqtugut Titus quviasruniqman, atakkii irrutchiğmigun nutaqtikkaupluni iluqapsitniñ. ¹⁴ Takku nangagipsi supayaatigun ilaanun, aasriñ qapinapkanğitchipsitja. Uqautigikkavut supayaat ilipsitñun ilumutuurut, aasriñ taatnatun nangautigikkavut ilipsigun Titus-mun ilumutuuruttuq. ¹⁵ Aasrii ilaan piqpagiliutillapiapsaagaasri itqaqamiun tupiksriyummatiqahiqsi, sulipagla'apsiun kamaksrihikunlu taluqsrihikunlu. ¹⁶ Quviasruutigillapiağiga nalupqisruutaiqama ilipsigun supayaakun.

8

Ukpiqtuanjuruat Aatchuiłhat

¹ Uvvaasriiñ aniqatiut, ilitchuqsritqugipsi
 iluaqqutrisaanik Agaayyutim qaisanjanik
 ukpiqtuanjuruunun Macedonia-mi.

² Ihuilliuqpaurağalanjagmin inuqsriul-
 lapiagaluahutinlu quviatchaugillapiaqtut,
 taatnaqhutinjaasiñ tiggummataipiagniqsut
 suuramiknik.

³ Piyumiñaqtutilaağmikni
 aatchuğuurut, sipitluguunniiñ uqauti-
 galuaqtitnatin. Uqagiyumiñağiga taamna.

⁴ Uqapsaaqtuiñağaatigut ikayuutitlasrisruhutin
 savaakun Agaayyutim iñuiñi.

⁵ Aatchuutiqaqtut
 niğiuğingisaptigun, sivulliuplugu qaitlutin inmiknik
 Agaayyutmun uvaptiknunlu Agaayyutim
 pisulhagun.

⁶ Uvvaasriiñ tiliuğikput Titus
 aullağniinjaniksimapmauj naatchaqtuaquplugu
 taamna savaallataq akunnapsitñi.

⁷ Aasriiñ
 pillautağniqapsi supayaakun—ukpiqsriłikunlu,
 uqautriłapsigunlu, ilisimakunlu, piyumma-
 tiqalikulnu, piqpaksriłapsigunlu uvaptiknik—
 taatnamik tiggummataitqugipsi aatchuiłikun.

⁸ Tiliuqłiñgitchuna aatchuqulusri. Uuk-
 tuagukkiga piqpaksriłiqsi ilumutuupiaqmanjan
 aatchuğummatiqalipsigun,

⁹ takku ilitchuğigiksi
 iluaqqutrisaa Atannapta Jesus Christ-ñum. Sumik
 ayuqsranğitchaluaqhuni, piqutigiplusri unitchai
 umialgutini ikayuğiaqhusri inuqsriulhagun.

¹⁰ Uvva uqautigisrukkiga aatchuiłipsigun.
 Nakuutlukkayaqtuq ilipsitñi naatchupsiun
 aullağniikkaqsi ukiutqik, takku sivulliuplusri
 aatchuiłikunlu piyummatiqalikulnu.

¹¹ Kiikaa,

naatchiun naanniałhanunaglaan aullagñiikkaqsi
 uqiutqik piyummatiqaqpsi, aatchuğusri
 pisuqtilaapsitñi pigikkapsitñi. ¹² Aatchuğupsi
 piyummatipsigun taamna aatchuun
 akuqtuyunaqtuq Agaayyutmi. Agaayyutim
 aatchuitqugaasri pigikkapsitñi, aasriiñ pig-
 ingisapsitñi. ¹³ Nunurisunğitchipsi aatchuiğmun
 qağavriuraaqtillugich atlat aatchuiğkun.
¹⁴ Pakma sippakuuqtuaqtusri. Taatnamik
 ikayuiyumiñaqtusri inuqsraqtuanik. Aquvatigunli
 sippakuuqtualiguminğ ikayugisigaasripsuuq inuqs-
 raligupsi. Iñupayaagli piqağumuuq inuğikkağmiñik.
¹⁵ Aglausimaruatun uqağigni itna, “Iñuk
 katitchivaalaaktuaq sippakuutlaitchuq, aasriiñ
 iñuk katitchivaalaangitchuaq inuqsraqangitchuq.”

Titus Piqatinjilu

¹⁶ Quyagigiga Agaayyun qaitchiruaq Titus-mun
 piyummatmik piyummatigikkaptun ilipsitñun.
¹⁷ Ilumutun Titus-ñum akuqtuğaa pitchuksaagutvut.
 Utlagupiağatağasri. Sivunniqsuq taavrumiña
 inğmiñik. ¹⁸ Tuyuqaqmiugut aniqatmik
 piqasriqługu nangautiqaquamik iluqaitñi
 ukpiqtuanjuruani quliaqtualhagun tusraayu-
 gaagiksuumik. ¹⁹ Aasriisuli, ukpiqtuanjuruat
 piksraqtaaginiğaat iglauqatigitqupluta ilaanun
 tikiutiguptiginğ taapkua aatchuutit maniich.
 Savaqałaptigun taavrumuuna kamasrugikput
 Atanguruaq Agaayyun aasriiñ ilisimanaqsiplugu
 ikayuiyumalıqput. ²⁰ Qaunatqiağiguktugut
 kisumununniñ iñunmun pasritqunğitluta
 aňalałaptigun taapkuniña mikturuanik
 aatchuutinik. ²¹ Piyummatiqaqtuğut

nalaunŋaruakun, kisan Atanguruam qĩñilhani ingitchuaq aglaantuuq qĩñilhatni iñuich. ²² Piqasriqhutik taapkuak iññuk tuyuqaqmi-uguttuuq aniqatiptiknik. Uuktuaǵaluaqaptigu akulaiqǵugu ilitchuǵigikput ukpiǵnaqtuanjutilaan̄a. Pakma piyummatinipsaaqtuq ukpiǵiliutipiaqhusri. ²³ Nallipsi apiqsruutigikpaun̄ Titus, piqatigigiga savaqatigiplugu ikayuiǵaptikni ilipsitñik. Nallipsipsuuq apiqsruutigikpagik atlak aniqatiuvuk, uqqiraqtigigaik ukpiqtuan̄uruat, aasriiñ kamasruǵaak kamanautaa Christ-ŋum. ²⁴ Taatnamik qĩñiqtitchumagiksi ukpiqtuan̄uruapayaanun piqpaksripiat̄iqsi uqqiraqtinik sulì nalaun̄aŋha nanḡaqapsi taapkun̄uŋa.

9

Ilirat Ukpiqtuaqatinun

¹ Ilitchuǵigiga aglaktuksraunǵisilaaǵa uumuuna aatchuutitigun pisigilugich Agaayyutim iñui. ² Atakkii ilisimagiga ikayuiyumaliqsi. Uqautigillautaqsimagipsi ukpiqtuan̄uruanun Macedonia-mi ilipsi ukpiqtuan̄uruasii Achaia-mi itqaniaǵniǵusri aatchuutilaapsigun uqiutqik. Piyumalaakipsigun iñugiaktuat aŋalataurut aatchuisukhutin. ³ Aasriiñ aullaqtitkitka aniqatiuvut. Itqanaitqugipsi aatchuiǵksrapsigun. Uqautigillautaǵipsi itqanaitkisiñiǵusri. Aasriiñ taamna piǵaan̄utqunǵitchiga. ⁴ Aasriiñ Macedonia-ǵmiut aggiqpata maliglun̄a ilitchuǵigumitruŋ itqanaiñǵisilaaqsi, kann̄utchakpiaqtugut, ilipsip-suuq, nalupqinaiqsruutigilaan̄ikmipkaqhusriǵu

uqagillautaqhusriġu. ⁵ Tarra isrummiqsunja aniqatiuvut pitchuksaaguklugich tikitquplusri sivuani aggiġksrapta. Ilinja itqanaiyaġisigaat akiqsruutigikkaqsi, suli aatchuġummatiqaqugipsi nunurausrunjaqasri.

⁶ Itqaglugu una, iñuk nautchirriiruaq iñugiapiangitchuanik nautchiaksranik katitchiñiaqtuq iñugiapiangitchuanik, aasriipsuuq iñuk nautchirriiruaq iñugiaktuanik katitchiñiaqtuq iñugiallapiaqtuanik. ⁷ Iñullaa aatchuġli sivunniutaa-gun isrummatmi, tigummatigalugu pisunjaqani suli nunurikkausrunjaqani. Agaayyutim piqpagigaa iñuk aatchuġuuruq quviasruxhuni.

⁸ Aasriiñ Agaayyutim aatchuġumiñaġasri sipillugu inuġikkaqsi, ataramik sippakuuqtu-aligusri. Aasriiñ aatchuutiksraqatlasrigisirusri savaallautapayaanun. ⁹ Aglausimaruatun Agaayyutim uqałhani,

“Nunniuqti siamitmatun, iñuk aatchuiñiqsuq suu-raġmiñik siqñataitłuni inuqsraqtuanun.

Taapkua itqagigisigaat ilaan ihuaqqutaa taimuġa.”

Psalm 112:9

¹⁰ Agaayyun aatchuġuuruq nautchiaksranik nautchirriiruanun qaqqiamiglu niqiksranik. Taatnatun ilaan iñugiaksiñiaġai suurat pigikkasri aasriiġi aatchuutitlasriyumagiksi atlanun inuqsraqtuanun.

¹¹ Inuqsrangigñiaqtusri supayaakun tigummataiġipsigun. Tarra savaaptigun iñuich quyyatiqagñiaġaat Agaayyun.

¹² Savaapsi ikayuġaluagñiaġai inuqsriugluqtuat Agaayyutim iñuġi, aglaan taavrumuunaptuuq iñugiaktuat quyyatiqallapiagñiaġaat Agaayyun.

¹³ Savaapsigun nalupqinaigñiaġiksi ukpiqsriġiqsi

Christ-kun, aasriili iñuich ikayuusriaqaqtuat nangagisigaat Agaayyun tupiksriħapsigun tusraayugaagiksuamik suli tiggummataiħapsigun ilinjitñun suli iluqañitñun atlanun iñunñun. ¹⁴ Aasriiñ iniqsruutiniagaasri piqatigisrukhusri pisigiplugu kamañaqtaaq iħuaqputaa Agaayyutim qaisaņa ilipsitñun. ¹⁵ Quyyan illi Agaayyutmun uqautigilgunaitchuatigun aatchuutaigun.

10

Paul Patchisaiññiruq Savautriħigmiñi

¹ Uvaņa Paul. Injigipsi Christ-ñum aggañaiħigmigun piisaangihigmigunlu. Taluqsraliguunigipsitña piqatau'ama ilipsitñi, aglaan piqataungitñama ilipsitñi taluqsraiññipluņa tuyuqtuutipkun. ² Nunuriyumiñaitchipsitña taluqsraitquluña nayuutiguma ilipsitñi. Sivunniqsuña akilliliqsuğuklugich tamatkua uqaqtuat iñuuniusriqağnipluta nunam iñuisun. ³ Iñuuniagałuanñapta timigikkaptigun añuyangitchugut nunam iñuisun. ⁴ Añuyautivut añuyautigingitchai nunam iñuiñ, aglaan atuğikput Agaayyutim sañjiqpauraņa akiiliplugich iluqaisa tamatkua akilliliqsuutiruat [tusraayugaagiksuamun]. ⁵ Piyaqquqtagivut uqavaagutipayaat niaquqtusriħatlu iñuich takku taatnatchich iñuich sappugutaurut atlanun iħichuğikksrañatniñ Agaayyutmik. Isrummitqik-sitkivut iñuich Agaayyutikun tupiksriħasriplugich Christ-mik. ⁶ Anasriññuqsaiħiñaağugtugut tupiksruutaitchuanik, iħichuqsripqaurağupta tupiksriyumałipsitñik ilipsitñik.

7 Qiñiñhiñaqtusri sunik qaalhiñakun. Kiñapayaaq ukpiqsriñigumi piginiñuni Christnum isrummatigitqigliñ. Piginigumi Christmun taatnatuntuuq pigipmigaatigit Christnum. 8 Uqavigaagutigillakkaluagupkuunniñ sanñiqutiqañiq Agaayyutim qaisaña uvaptiknun kannusruutigiyumiñaitchiga. Ilaan uvaptiknun ikayuqugaasri makitatlasritquplusri Christkun. Taavruma sanñiqutiqañhum piyaqquq-taqtitchumiñaitchaasri. 9 Iqsisaağungitchipsi tuyuqtuutipkun. 10 Iñanich iñuich uqağniqsut, “Tuyuutmiñi uqalguruatun ittuq, aglaan nayuutikami irrusriqağuuñiqsuq sayaitchu-atun, uqautriñhasuli suilatun itluni.” 11 Taatnatchich iñuich isrummatigilitruñ una, aglaan savaagisruugivut uqautigikkavutlu aglakkavutlu inñapta naagaqaa piiñnapta. 12 Iñaliqsuutiymangitchugut tamatkununa iñunñun unniiñ atriliummatiluta uqağuuruanun nakuuniraaqhutin. Uuktuutiqañhiñaqtut inñmiknun naipiqtuuti-plutinlu. Kanñiqsisaiñiqtin qiniñiqtitkaat uuktuutigiaqsi'amin avatmun naipiqtuuti-aqsi'aminlu. 13 Uqavigaallagungitchugut uvaptigun aglaan uqaviutigilhiñaugikput savaaksriusriaqput Agaayyutmiñ; taavrumuuna ukpiqsritlasriusri savaaptigun. 14 Qaanjalautrangitchugut uqaqapta ilaginipluñ savaaptikni. Takku tikiutiqqaagikput tusraayugaagiksuaq Christkun ilipsitñun. 15 Uqaviutigingitchikput atlat iñuich savaañat. Aglaan niğiuğagigikput una, ukpiqsriñiqsi sanñisikpan siamitlasrigisigikput tusraayugaagiksuaq avanitchiapsitñun ittuanun.

16 Quliaqtuaqatlasrirugut tusraayugaagiksuamik nunaaqqiñi atlani. Uqavigaagutigisrungitchikput savaagianikkanat atlat iñuich nautchiivinmikni. 17 Iñuk uqavigaagnağumi, uqavigaagutiqağli Agaayyutmik kisianik. 18 Agaayyutim akuqtuumatlaitchaa iñuk uqavigaaqtuaq inmiñik nakuuniraaqhuni aglaan ilaan akuqtuğisigaa iñuk nakuugikkani.

11

Paul-lu Uqqiraqtinñuaqtuallu

1 Uvvatuq Agaayyutikun anuqsrutiuraal-laksitña kinnanaaqtuatun itkaluağniğuma. Anuqsrutillañniapiaqsitña! 2 Takku siqñagipiağipsi Agaayyun siqñaqsrpmatun ilipsitñik. Atrigaqtusri ipqitchuatun ilaqatnikkumaaqtuatun qaiññiakkaptun atautchimun ilaqatiksramun, taamna Christ-ñuruq. 3 Nuyuaqqtutigipsi isrummatisi qaayuğnaqsiviaqtut suli killukuagutipkakkauviaqtusri ilumutuuruamiñ piqpaksriğimiñ Christ-mun, atripluğu nimigiaq kinnitñiktuaq Eve-mik pisaas-ruğmigautmigun. 4 Uvvaami iñuk aggiguni quliaqtuagaqsikpan atlamik Jesus-mik quliaqtuağingisaptiknik, naagaunniñ akuqtuigupsi atlamik Irrutchimik tusraayugaagiksuamiglu akuqtuağianikkapsitñiñ, pitchiğiağisiruaturun irrusriqaqtusri. 5 Kiñulliqpiañunğinaşrugiruña tamatkunakña qaukñinasrugiplutiñ uqqiraq-tauruaniñ. 6 İlisasimaruatun uqaqtaulguitchaluğuma, ilisimaruña sumik uqaqtilaamnik. Qiñiqtitkikput taamna nalupqinaiqluğu ilipsitñun supayaakun. 7 Killuqsautauniqpa uvañnun

atmuktiqama kivigukhusri quliaqtuağnirağaluña tusraayugaagiksuanjanik Agaayyutim akiilaagluña? ⁸ Ivayaqtuiruña atlaniñ ukpiqtuanuruaniñ akuqtui'ama ikayuutaatnik savautriħksraptiknun ilipsitñik. ⁹ Nayuutiħamni ilipsitñi, inuqsriuliqama iħuilliutitchiñğitchuña kisumikunniñ. Aniqatiut agğiqaminj Macedonia-miñ qaitchaat inuğikkapayaaga. Supayaakun akiyausrunğitchuña ilipsitñun. Qaunataqiağikkisigiga taamna. ¹⁰ Christ uqagupmatun ilumutupiaq taatnatuntuuq uqagipmigiga ilumutuuruuq. Kia-unniñ iħuum nunañani Achaia-m nutqaqtitchumiñaitchaa uqavigaagutiqakiğa quliaqtuaqama akiilaagluña. ¹¹ Suvaata quliaqtuaqpik akiilaagluña? Piqpagingiñivisi? Agaayyun ilisimaruq piqpagillapiaqtilaapsitñik.

¹² Savaagikkaga savaagituiñağisigiga, [amiami quliaqtuaqtuiñağluña akiilaagluña]. Taavrumuuna nutqaqtitchukkitka tamatkua uqavigaagtuat savaaqagniplutinj Agaayyutim savaanjanik, tuvrapiaqlugu uvagut surağaliqput. ¹³ Taatnatchich iħuich tanjilaakun uqqiraqtaurur. Kinnitñinñialikun savaaqagtut, qinñagmikkun atlanjuğuurut iliplutinj uqqiraqtaisun Christ-ñum. ¹⁴ Taatnaluasru! Uvvataku tuunğaq inñiñnik qinñaniktağupmiuq israğulgatun qaumam. ¹⁵ Taatnamik quvigusruutiksraunğitchuq tuunğaum savaktai qinñaniktaqpata nalaunñaruahum savaktaisun. Isruksrautaat taimanigu nalliusriaqagisiruq maligullugu savaanjat.

Paul-ñum Nagliksaağutaa Uqqiraqtaupluni

16 Uqautitqiglapsi, isrummatiginasritña kinnanaaqtuatun inniluna. Kinnanaagnigaluagupsitña akuqtuqsitña taatna, uqavigaaqtuallakkumuunali mikiruoramikunniin. 17 Uqautigikkağa tamanna pitqutigingitchaluağa Atangum Agaayyutim. Uqavigaaqama kinnanaaqtuatun ittuna. 18 Qiniqlugich iñugiaktuat uqavigaagutiqağuułhat nunakñaqtanik sunik, uvanaptuuq uqavigumiñaqmiuna. 19 Takku anuqsrutiragigisri quviagipluguunniiñ kinnanaaqtuat, ilipsitnik isrumatunivagillapiaqhusri. 20 Iłatchiguupmiesri iñuum savaktaagrugipmasri, aqsaktuqaqmasri lu kinniplusri, nunuriragaqmasri lu savautitqupluni, kamanagniraaqman, suk-sraungiqmasriunniiñ patiktuqmatun kigiñapsigun. 21 Isrumasrugnaqtusri lu sayaitchuanunipluta suli taatnatun anjalatchiñgiñnipluta. Kanñunağniaqpisal Kiñapayaaq taluqsraitluni uqavigaatlapman, taatnatuntuuq piyumiñaqmiuna —uqaguraaqtunasuli kinnanaaqtuatun. 22 Ilinich Hebrew-nuniqpat? Uvanaptuuq. Ilinich Israel-aagmiununiqpat? Uvanaptuuq. Kinuviaginiqpagich Abraham-nun? Uvanaptuuq. 23 Ilinich savaktigivagich Christ-nun? Uvanaptuuq, aglaan savaktillautautluktuna ilinjitniñ—uqagugaaqtunasuli kinnanaaqtuatun. Savaaqatlukmiuna sakuullapiaqluna, isiqtakatautlukmiuna, ipigaqtuqsuupmiuna atqunaq, tuqqutitqayaqtaqluna iñugiaktuami. 24 Tallimaniaglaan ipigaqtuqsuruña Jew-nuruaniñ, malgukipiani ipigaqsağniğni inullaklugu atautchimik. 25 Piñasruniaglaan anaumiksiuruña anautanik, atautchimi miłuqtukkaupluna

uyagaņnik, piņasruniaglaan umiaqpaiyaqtauti-pluņa, unnuaglu uvluglu naaplugik tiktaupluņa taģiumi, ²⁶ akulaiqługu iglaułamni navianaqtu-akuaqłuņa uliqpaņniņ tigliņniaqtiniņlu, navianaqtuakuaqłuņa Jew-ņuqatimniņ Jew-ņungitchuaniņlu, navianaqtuakuaqłuņa nunaaqqiņi suviksrailaamilu taģiumilu, navianaqtuakuaqłuņa tamatkunakņa tanigilaakun aniqatauruaniņ, ²⁷ minguqtaagugataqłuņa sakiqnaģlu iglutuqługu, akulaiqługu siņiktuanģiqłuņa, nigisuksiupluņa imiguksiupluņalu, iņugiaktuami niqiksrailliuqłuņa, atnuģailliuqłuņa itriģruami. ²⁸ Avataatigun tamatkua sut kigiņniģvigiraģigiga uvlugaģipman isrumaaluutiqaliga ukpiqtuanņuruanun. ²⁹ Nalliqsi sayaitman ukpiqsriģmigon, uvaņaptuuq ikpigipmiraģigiga sayailliułha. Nalliqsi killuqsaqtitaupman qiniqautisruugitka taatnaqtitchiruat. ³⁰ Uqavigaaqtuksrauguma, uqavigaagutiqaģniaqtuņa tamatkuniņa qiņiqtitaniņik sayairrutma. ³¹ Agaayyun Aapagikkaņa Atannapta Jesus Christ-ņum, iņuič kamaksruqtaksraģikkaņat qaņavak taimuņa, ilisimaruq sagluuqtuanģisilaamnik. ³² Damascus-miitnama, kavananaņa umialgum atiqaqtuam Aretas-mik qaunaksriliqsugaa nunaaqqia Damascus-ņum tigurautqupluņa. ³³ Aglaan ikipluņa aguupmaņmun atqaqtitkaatņa igalikun katchimi aasriņ annaktitluņa ilaaniņ.

12

*Paul-ņum Qiņiqquuraņi suli Agaayyutim
Sagviqsitaņi*

1 Uqavigaaqtuapsaallaktuksrauruᅇa sunnautiginᅇitchaluanᅇaan. Aglaan uqautiginiagitka qinᅇiquuraat sut Atanᅇuruam sagviqsitanᅇi. 2 Iᅇisimagiga anun ittuag Christ-kun. Akimiagᅇutailat ukiut pianikmata mayuutrauruq piᅇayuatnun qilaich. (Timituummaan naagaqaa timailaaqhuni nalugiga, aglaan Agaayyun iᅇisimaruq.) 3 Suli iᅇisimagiga taamna anun mayuutrautilaanᅇanik inaatnun ayuruat. (Timituummaan naagaqaa timailaaqhuni nalugiga, aglaan Agaayyun iᅇisimaruq.) 4 Aasriin taamna anun aullautikkaukama pakmuᅇa, tusraaruq sunik uqaᅇilgunaitchuanik uqautchimigun, suli inuum uqautigiraksraᅇinᅇisanᅇinik atlanun. 5 Uqavigaagᅇutigiyumiᅇaᅇaluagiga pisigilugu taamna inuk, aglaan uqavigaagumiᅇaitchuᅇa uvapkun, kisanik sayairrutipkun. 6 Aasriin uqavigaatlagaluqaᅇuᅇa, kinnaqtuatun itchungitᅇuᅇa, uqaᅇniaqtuᅇa ilumun ittuamik. Pakmaaglaan uqaᅇiqsuᅇa taatna. Ilipsitᅇun isrumagitluqunᅇitchiga avataagun qinᅇikkaqsi naagaqaa tusraakkaqsi uvamniᅇ. 7 Suli atchik-suaqupluᅇa tamatkunuuna quviqnaqtuatigun sagviqsautigun uvaᅇnun, kakitᅇaᅇnaq qaisauruq timimnun. Taamna kakitᅇaᅇnaq uqqiraqtigigaa tuunᅇaum. Ilaan naᅇniᅇaᅇaᅇa kamasraaqunᅇitᅇuᅇa uvamnik. 8 Piᅇasruniaglaan ikayuqtisriuᅇaluqaqtuᅇa Agaayyutmun, taamna pilᅇuirrutiga piiquplugu uvaᅇniᅇ. 9 Uqautiᅇhiᅇaᅇaᅇa, “Iᅇuaqquᅇriᅇiᅇaᅇa naamaruq ilipnun, takku sanᅇiᅇaᅇa naamasrisuuruq sayailᅇiuqavich.” Taatnamik quyagiliutipsaaᅇiga pilᅇuirrutiga, Christ-ᅇumli

saŋŋia itchumuuq uvaŋni. ¹⁰ Taatnaqħuŋa Christ piqutigiplugu quviasruguuruŋa sayaiħliuħigmi, pisaayugautauħigmiħu, sakiqniħuħigmiħu, nagliqsaaqtitauħigmiħu, iħuħliuqtitauħigmiħu, takku sayaiħliuħiqama sayakturuŋa.

Paul-ŋum Isrumaaluutigigai Ukpiqtuanuruat Corinth-mi

¹¹ Uqaqtuŋa kinnaqtun uqautikapsi tamatkuniŋa, aglaan ilipsi uqaqusraaqħuŋa taatnatun. Ilipsi uqağiraksrağaluapsitŋa nakuuruakun. Atakkii kiŋulliqpiaŋuluŋa inğitmiuŋa tamatkunakŋa uqqiraqtillau-taunğitchapsitŋiŋ, suunğitchaluŋağma.

¹² Iħitchuqqutai uqqiraqtipiaqtuam savaaŋurut akunnapsitŋi anuqsrukun, iħitchuqqutitigunlu quviqnaqtuatigunlu suli saŋŋipluni savaatigun.

¹³ Qanuqhusri piviağingiŋiŋiŋivisi atlatun ukpiqtuanuruatun naŋitaqanğitŋama ilipsitŋik iŋuuniutiksrapkun? Natqigusrimaallaŋniaqsitŋa killukuagəsrugupsitŋa.

¹⁴ Piŋayuatni tikitqattaahhiŋaagųqtuŋa ilipsitŋun. Akiyauyumiŋaitchuŋa ilipsitŋi, takku pakaaqanğitchuŋa sunik pigikkap-sitŋik aglaan ilipsi, taatnatun ililğaat sunnaŋniutrirusraunğitchut aŋayuqaamiknik, aglaan aŋayuqaat piraksrağigaich ililğaatin.

¹⁵ Quyyatigipiagiga ikayuutihiga supayaakun qaisimaaqħuŋalu ilipsitŋun. Uvvami piqpagiliutillapiağniğupsi taatnatun, piqpa-giraksrağigipsitŋaptuuq. ¹⁶ Iħisimagaluaqhusri, natmaunğitchuŋa ilipsitŋi, aglaan ilasri

uqaqtut iliñipluḡa pisaasruqtuatun man-
niugitñiḡniagñipluḡa ilipsitñiñ kinnisipkun.
¹⁷ Ivayaqtuḡniqpisi nalliatigun iñuktigun
tuyugiragakkapkun ilipsitñun? ¹⁸ Pitchuksaagiga
Titus utlaquplusri, suli piqasriḡlugu aniqatmik
ilisimakkapsitñik. Titus-ḡum ivayaqtunḡitchaasri,
takku isrummatiqagtuguk iñuunniusriqaghunuk
atiruamik. ¹⁹ Tuyuutiḡta isrumapkaḡuknaḡasriḡu
kiuniagñiplugich akitñautiḡich ilisautriḡḡuat.
Uqaqtugut sivuḡaani Agaayyutim takku
savautigikput Christ. Piḡpagikkamaanḡ, iluḡaa-
gun savaagikkaptigun makitammaagiksitḡugikput
ukpiqsriḡiqsi. ²⁰ Anayasruutigigiga utlakkupsi
iñuuniagñiqanḡiñasrugilusri alḡasruutigikkapkun
suli itmiḡuḡa niḡiugingisapsigun. Anayasruktuḡa
uḡavaagasarugalusri, siḡñakkutiḡaḡasarugalusri,
qiniḡusri, iḡliktulusri, piḡiitchuakun uḡau-
tikkutilusri, sanurrutilusri, qutchigilikun
niaquqtusriḡusri, atausriummataiḡusriḡu.
²¹ Anayasruktuḡasuli utlatḡikkupsi, Agaayyu-
timnun atchiksillapiatiliksraga sivuḡḡapsitñi,
takku qirratiginiagitka iñugiaktuat killuḡsaanik-
tuat sivuani isrummitḡiḡiñiurasruḡaḡatiḡ
uvuḡanunaglaan qaayuḡnaqtuamiñ, sayuḡaḡiḡmiñḡu,
suli timim pisuḡnautaaniñ malinḡḡuḡutiḡlutiḡ.

13

Aqulliich Kiliktuutit Iḡammiuḡutitlu

¹ Uvva piñatchiḡitka utlautiḡiḡma ilipsitñun.
Itḡaḡilugu, “Kiñauñniñ iñuk pasikkutiḡaḡpan
iñuḡmun ilisimariḡaḡtuksrauruḡ malḡuḡnik naaga
piñasrunik nalupḡisrunḡitchuanik iḡumutuḡḡhagun

patchisim.” ² Kilianikkipsi nayuutikama tugliani, aasriiñ kiligukkipsi aglaktigun nayuutingiñhamni. Uqautianiksima'apsi taimmani uqautigitqinñiağiga iluqañitñun killuliqiruanun sivuani: utlautitqikkuma qağanayaağutiyumiñaitchut.

³ Nalupqinaigukkiksi Christ-ñum uqaguulha uvapkun. Nalupqinaigumiñagiksi umuuna, Christ-ñum silğiqsuqmasri sayaitchuanğitchuq, aglaan sanñiqapiaqtuq ilipsitñi. ⁴ Kikiaktuutraukami sayaitkaluaqtuq, aglaan iñuutqiksitkaa Agaayyutim sanñimigun. Taatnatuntuuq sayaitchaluaqtugut ilaatun, aglaan ilitchuğipkağipsi iñuuniaqtilaaptiknik Agaayyutim sanñiagun Christun. ⁵ Qanuqitilaaqitchi uuktuğusri ilipsitñik iñuugaluaqmañapsi ukpiqsriñikun. Ilisimanğitpisiuñ Jesus Christ itilaña ilipsitñi? Qiñiğnaqtinniağiksi agaayyutikuagupsi —ukpinñuangisuağupsi.

⁶ Aglaan uvvatuq ilitchuğisriuñ agaayyutikuaqtilaaqput. ⁷ Agaayyutigipsi savaaqaqunğitlusri pigiitchuamik. Qiñitlutqunğitchikput nalaunñaniluta. Aglaan savaagiraksrağigiksi nalaunñaruaq, inuqtuutigaluaqmatun ilirugutunniñ. ⁸ Takku akililiqsunğitchikput ilumutuuruuq aglaan savañhiñiaqtugut pisigiplugu ilumutuuruuq. ⁹ Quviasrugaqtugut sayaitñapta aasriiñ sanñisi'apsi. Iniqsruutigipsi nalaunñasripkatqihiksraqsigun agaayyutikuailipsigun. ¹⁰ Taatnaqñuñ aglakkitka tamatkua nayuutingitñama ilipsitñi. Utlautianikkuma suammatisrunğitlusri atuqapku sanñiqutiqağiq Agaayyutim qaisaña uvañnun. Taavrumuuna sanñiqutiqağikun makitatqugipsi, piyaqquq-

tagungitchipsi taavrumuuna.

¹¹ Aniqatiumaan, aqulliuplugu, uvvatuq Agaayyutim maliguaġlisi. Iħuaqsruġlugich piqutisri kamagilugillu pitchuksaagutitka, anigutilusri avatmun qiñuiññaqautilusri, Agaayyutimli piq-paksriruam uvaptiknik qiñuiññaqaqtitchiruamlu nayugumagaasri.

¹² Paġlatisritchi avatmun kunigutmik ipqitchuakun piqpakkutikun.

¹³ Agaayyutim iñupayaanin nayaanjanik tuyuġasri. ¹⁴ Uvvatuq iħuaqutrisaan Atanguruam Jesus Christ-um, sulı piqpaksriħhan Agaayyutim, sulı piqataulħhan Ipqitchuam Irrutchim nayuglisi.

**Ippitchuat Makpigaaat - Agaayyutim Uqalhi
Inupiatun**

The New Testament in Northwest Alaska Eskimo

copyright © 2010 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Inupiatun, Northwest Alaska (Northwest Alaska Eskimo)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-25

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

46cece15-9127-50b3-bf07-88a1082e7ab6